

Золотоніський районний відділ ДУ «Черкаський ОЦКПХ» інформує та застерігає :

ВЕЛИКА НЕБЕЗПЕКА від маленького кліща !

З початком весни пробуджується природа, в лісах і парках активізуються кліщі. Укуси кліщів загрожують людині такими хворобами, як іксодовий кліщовий бореліоз (хвороба Лайма) та кліщовий вірусний енцефаліт.

За період 2023 року в області зареєстровано 362 випадки Лайм-бореліозу. Зростання захворюваності на 28,0%, порівняно з 2022 роком. Показник захворюваності перевищує середньо багаторічний за 7 років на 33,7 %.

Найбільша кількість випадків захворювань зареєстрована у 19-ти громадах *Черкаського району* - 272 випадки, що становить 75,1 % від загальної кількості;

У 9-ти громадах *Звенигородського району* зареєстровано 34 випадки (9,4 % від загальної кількості);

У 6-ти громадах *Золотоніського району* зареєстровано 23 випадки (6,4 % від загальної кількості) , а саме :

- у **Золотоніській міській ТГ** — 12 (м. Золотоноша - 8 у липні, 1 у серпні), с. Кропивна - 1 у травні, с. Крупське - 1 у липні, с. Благодатне - 1 у вересні) ;
- у **Іркліївській сільській ТГ** – 4 (с. Чехівка -1 у травні, с. Вереміївка-1 у червні, с. Жовнино – 2 (по 1 у червні та серпні)
- у **Новодмитрівській ТГ** - 3 (с. Домантове – 1 у травні, с. Нова Дмитрівка – по 1 вип. у серпні, вересні),
- у **Шрамківській селищній ТГ** – 2 (с. Шрамківка- у травні, с. Свічківка – у червні)
- у **Вознесенській сільській ТГ** – 1 (с. Вознесенське – у травні),
- у **Драбівській селищній ТГ** - 1 (смт. Драбів – у червні)

У 7-ми громадах *Уманського району* зареєстровано 33 вип. (9,1 % від загальної кількості).

За 2 місяці поточного року уже зареєстровано 14 випадків Лайм-бореліозу (за аналогічний період минулого року було 13).

Найбільша кількість випадків захворювань зареєстрована у 4-х громадах *Черкаського району* - 12 випадків, що становить 85,7 % від загальної кількості. У Вільшанській селищній ТГ *Звенигородського району* та у Драбівській селищній ТГ (с. Жорнокльови – діагностували лише у січні) *Золотоніського району* зареєстровано по 1 випадку захворювання.

Враховуючи наявність ензоотичних з Лайм-бореліозу територій на всіх адміністративних територіях області, **можна прогнозувати збільшення**

кількості хворих на зазначену інфекцію з квітня-травня поточного року у зв'язку із зростанням активності кліщів у цей період.

Коротко про вказані хвороби :

Іксодовий кліщовий бореліоз, більш відомий як хвороба Лайма (або Лайм-бореліоз). Першим проявом хвороби є почервоніння на місці присмоктування кліща, головний біль, затверділість м'язів шиї, ломота у всьому тілі і млявість. Якщо не провести лікування на ранній стадії, хвороба може призвести до ураження різних органів: шкіри, суглобів, м'язів, нервової і серцево-судинної системи, а й навіть до інвалідності. Ризик зараження залежить від тривалості присмоктування кліща: на протязі доби вірогідність інфікування досить мала, а в кінці третьої доби наближається до 100%.

Кліщовий вірусний енцефаліт починається з головного болю, гарячки, нудоти, рвоти та порушення сну. При цьому захворюванні переважно уражається центральна нервова система, що може призвести до інвалідності, а в окремих випадках - до летальних наслідків. Вірус зберігається в організмі іксодового кліща, який нападає прямо із землі, кущів та високої трави. В Україні найчастіше місцеві випадки кліщового вірусного енцефаліту серед людей реєструються в АР Крим та Волинській області. У разі виїзду до вказаних регіонів слід пройти курс щеплень проти кліщового енцефаліту не менше, ніж за 14 днів до виїзду.

Але збудник даного захворювання виявлявся також при дослідженні кліщів, виловлених на території Золотоніського району.

Що потрібно знати про кліщів :

Самі кліщі невеликі, іноді мікроскопічні, але в ситому вигляді досягають 3 - 5 см. Людина ніяк не зможе відрізнити зараженого кліща від „простого”, оскільки зовні вони схожі і поширені всюди. Найчастіше кліщі прикріплюються до одягу людини, коли вона торкається гілок дерев, кущів, або сидить на траві. Вони присмоктуються до тіла людей не лише під час перебування на природі, але й через деякий час після відвідування зеленої зони, залишившись на одязі, речах. Крім того, вони можуть заноситись до житла людини з букетами квітів, тваринами.

Живляться кліщі кров'ю людей та тварин. Укус кліща безболісний, тому що разом зі слиною він вводить в ранку анестезуючу речовину і тільки через декілька годин виникає почуття болю. В місці присмоктування з'являється припухлість, свербіння, почервоніння. Заразитися можна не лише під час кровосання кліща, але також якщо випадково його розчавити або розчесати місце укусу.

Не затягуйте з видаленням кліща!

Якщо ви виявили кліща, що присмоктався, – витягніть його якомога швидше! Чим довше кліщ п'є кров, тим більше інфекції потрапить в організм.

Ні в якому разі не змащуйте кліща олією або чимось іншим. Його можна видалити самостійно або звернутися до найближчого травмпункту. Щоб уникнути розриву кліща, не тягніть різко. Зручно видаляти кліща тонким пінцетом. При цьому його слід захопити якомога ближче до хоботка, потім акуратно потягнути вгору, при цьому обертаючи навколо своєї осі у зручний бік. Зазвичай через 1-3 оберти кліщ витягується разом із хоботком.

Для видалення кліщів існують також спеціальні пристосування. Якщо під рукою немає ні пінцета, ні спеціального пристосування, то кліща можна видалити ниткою. Для цього міцну нитку зав'язують у вузол якомога ближче до хоботка кліща, потім скручують її в одному напрямку (трохи підтягуючи вгору) доти, доки кліщ не викрутиться. Після

видалення кліща змастіть ранку розчином йоду або спиртом. Якщо хоботок залишився, видаліть його стерильною голкою так, як ви видаляєте звичайну скалку.

Після видалення кліща ретельно вимийте руки з милом.

Куди подіти видаленого кліща?

Якщо плануєте здати кліща на аналіз на інфікованість збудниками хвороби, то бажано отримати кліща живим і неушкодженим, як правило, приймають тільки таких. Знятого кліща помістіть у чисту ємність, яка щільно закривається, зі злегка зволженим шматочком вати, паперової серветки або стеблинками трави на денці та протягом доби доправте до лабораторії особливо небезпечних інфекцій ДУ «Черкаський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України». У разі відсутності такої можливості зберігайте ємність у холодильнику до можливої доставки.

Адреса лабораторії : м. Черкаси, вул. Волкова (Захисників України), буд. 3. Час прийому: з 8.00 до 15.00 години.

Довідки за телефоном: (0472) 36 07 16.

Вартість досліджень:

- мікроскопічне дослідження кліща на природну інфікованість бореліями методом темнопольної мікроскопії – 99,29 грн;
- дослідження із застосуванням імуноферментного аналізу (ІФА) на хворобу Лайма (IgM) – 242,50 грн;
- дослідження із застосуванням імуноферментного аналізу (ІФА) на хворобу Лайма (IgG) – 242,50 грн.

Треба розуміти, що наявність інфекції у кліща ще не означає, що захворіє людина. Аналіз кліща потрібний для спокою в разі негативного результату і пильності – в разі позитивного.

Протягом двох тижнів щодня вимірюйте температуру тіла і в разі її підвищення чи виникнення почервоніння на шкірі в місці укусу кліща звертайтеся до лікаря.

Найкращий спосіб визначити наявність захворювання у людини – здати аналіз крові. Досліджувати кров на антитіла до борелій можна не раніше, ніж через 3 – 4 тижні після укусу. Здавати кров відразу не потрібно – результат аналізу буде неінформативним.

Якщо вчасно встановити діагноз, більшість пацієнтів можна успішно вилікувати. Чим раніше почати лікування, тим швидше одужає людина.

Якщо немає змоги або бажання досліджувати кліща, то його необхідно спалити.

Що робити, щоб не допустити укусу кліща?

- Для прогулянок на природі покривайте голову головним убором і одягайте світлий однотонний одяг з довгими рукавами, який щільно прилягає до тіла - аби легше було помітити кліщів.

- Кожні 2 години прогулянки оглядайте себе і своїх супутників, аби виявити кліщів. Повторіть огляд вдома. Особливо ретельно обстежте ділянки тіла, покриті волоссям.

- Повернувшись додому, відразу змініть і ретельно огляньте одяг, виперіть та випрасуйте його.

- Використовуйте для захисту від кліщів спеціальні ефективні засоби, найчастіше це - аерозолі, які відлякують кліщів.

Стережіться кліщів і будьте здорові !!!